

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP

Szerkesztőség, kiadóhivatal, MTI kirendeltség
Vármegyeháza II. udvar
Telefon: 109. Postafiók: 69.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. BOGYAY KÁLMÁN

Megjelenik szombaton délelőtt
Előfizetési ár:
Negyedévre 1.20 P, félévre 2.40 P, egész évre 4.80 P

Sajtósakálók

A magyar újságolvasó társadalom a legutóbbi hetekben a fővárosi sajtóból értesült arról a szokatlan harc-ról, amely váratlan hirtelenséggel tört ki a fővárosi napilapok berkeiben. Ennek a szokatlan harcnak a csatakiállításai szülték meg a „dömping sajtó” kifejezést az egyenetlenkedés előidézői most ezzel az újszülött kiseddél szeretnének döntő rohamra menni a páratlan bíráskodásra általuk felhívott közönség előtt az ellen a lap ellen, amely becsületes meggyőződésből támogatja azt a kormánypolitikát, amelyet a legszentebb magyar érdekek megoldására a legidősebbnek és legmegfelelőbbnek tart. A különböző kizsákmányolásokra és gazdaságpolitikai lelkiismeretlenségekre kitenyészett dömpingmozgalmak mellett a magyar sajtó nevét, de még csak egyetlen magyar lap nevét sem lett volna szabad ezzel a torz jelzővel illetni, hiszen köztudomású, hogy éppen a magyar lapok nagy része az, amely magasztos hivatása teljesítése közben üzleti érdekeit néha annyira háttérbe szorítja s annyira harmadrendű kérdésként kezeli azokat, hogy ezzel a tulhajtott üzleti szerénységgel nemegyszer létét is veszélyezteti.

De ha már elhangzott, ha már a köztudatba dobták lelkiismeretlen meg gondolatlansággal és a féltve őrzött busás konc elvesztése feletti aggodalomból egyes nagykapitalista sajtósakálók ezt a kifejezést, a magyar vidéki sajtó is felfigyel a harci zajra s illő szerénységgel koncedálja a maga véleményét, amit röviden abban foglal össze, hogy ha már él és sokak fájdalmára „virul” az a „dömping sajtó”, bizony vannak közönséges sajtósakálók is, kiknél nem annyira az előbbi típus szent és szerény eszközökkel elérni kívánt célkitűzései, mint inkább ezek leple alatt a profit a fontos. Ebből a profitból, ami a magyar közönség megcsappant teherbíróképességéhez túlméretezett példányárakból és egyéb laptarifákból származik, erednek a sajtósakálók fényes lakosztályai, luxusautói, partiumos kis nőcskéi és egyéb ingyencsokkaként nagy serege komor gondok között talpal a mindennapi szenzáció után, hogy pár nyomorpengőn kívül esetleg egy, az állását továbbra is biztosító langyos vállveregetésben is részesüljön a mindenható sakáltól, ki, hogy leplezze kised játékeit, nagy-mérgesen köztudatba dobta a „dömping sajtó” kifejezést.

Nagy tájékozva azt is felhányják ezek a magyar sajtóéletre ráülepedett óriásra növekedett paraziták, hogy a kérdéses kormánylap, a kormány segítségével virul és terjeszkedik alacsony példányárai mellett. Erről csupán annyit, hogy ezeket az állításokat illene be is bizonyítani azzal egyidejűleg, hogy a sajátmaguk tarthatatlan árainak szükségszerűségét is bebizonyítanák. Ezzel szemben a tá-

madott „dömping lap” számszerűleg már bebizonyította, hogy nincs rá szorulva senki támogatására, amit kizárólag annak köszönhet, hogy kalkulációiban nem szerepelnek több ezer „lapvezéri” és kiadói dotációk, ellenben szerepel a közönség teherbíróképességének figyelembevétele és a dolgozó munkatársak szolid, polgári megélhetése.

Azt is elfelejtették kimutatni, hogy hányan vágnak zsebre havi több ezer-

pengős meg nem szolgált dotációkat, az általuk farizeus szemforgatással hangoztatott szociális eszme nagyobb dicsőségére?

Kötelességünknek tartottuk ezeket leszögezni a közönség tisztánlátása érdekében, melynek semmiesetre sem érdeke, hogy a sajtóra áldozott és nehezen kiadott filléreiből olyan mamutjövendemeseket hízaljon, akik kétségbeesetten ragaszkodnak kapitalista önérdelkeikhez.

Trianon tizennegyedik évfordulóján . . .

Június 4-én tizennegyedik évfordulóját gyászoljuk annak a napnak, amelyen a gyűlölet, az elvakultság és a tudatlanság Magyarországra parancsolta minden idők legkegyetlenebb és legigazságtalanabb békéjét.

Tizennégy esztendeje annak, hogy Trianonban aláírták azt a szerződésnek csufolt kényszerintézkedést, amely Magyarország Kárpátok-övezte, legeszményibb fekvésű, ezeresves birtokállományát: a Magyar Szent Korona országát szétszaggatta, darabokra törte és a magyaroknak független ország címen csak egy ezer sebből vérző csonkot hagyott meg!

Az ezévi, tizennegyedik gyászos évfordulón megalázottságunk minden fájdalommal, de az egy hazába, az egy isteni örök igazságba és Magyarország feltámadásába vetett, min-

den keserűséggel dacoló törhetetlen hittel emlékezünk!

Minden igaz magyar szívét tépő balsorsunkról való megemlékezésünknek adjuk látható jelét is! Megemlékezésünk jele egy szál szerény virág legyen! Zarándokoljon el az egy szál virággal minden magyar a Hősök Emlékéhez, vagy az Ország Zászlájához, vagy nemzeti kegyeletünk bármely emlékéhez és tegye le virágát annak talpatzára! Jelképezze Magyarország feltámadásába vetett rendületlen hitünket.

Az ezernyi és ezernyi egy szál virágból nőtt virágerdő, az emlékezés virágerdeje borítsa el nemzeti kegyeletünk megszentelt hantjait és hirdesse a csonka haza minden részén:

Nem felejtünk! Emlékezünk!

Páratlan lelkesedés közben határozta el az általános Népkönyha Egyesület az 1934. évi sorsjáték megrendezését

„Nem érdemünk, hanem kötelességünk a szegények segítése”, — mondotta gr. Széchenyi Wolkenstein Ernőné

Kevés alkalommal láttuk még a lelkes szeretetnek és segítő készségnek olyan szép és őszinte megnyilatkozását, mint a sátoraljaujhelyi Általános Népkönyha Egyesület május hó 29-én megtartott közgyűlésén.

A gyűlésen Sátoraljaujhely társadalma tanubizonyoságot tett arról, hogy nemcsak szívesen vállalja továbbra is ezt a karitatív munkát, melyet a nagy sátoraljaujhelyi szegénység tesz feladatává, hanem fokozottabb erővel kívánja szolgálni azokat a nemes és jótékony célokat, amelyeket gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernőné varázslatos egyénisége oly megáradó erővel sugárzott szét ismét a gyűlésen megjelent és a vármegyeháza nagytermét csaknem zsufoláslig megtöltött hatalmas közönség között.

A grófné meleg és közvetlen szavaira megnyitlak a szívek és mindenki nagy lelkesedéssel ajánlotta fel munkásságát.

A gyűlés jelentőségét mutatja, hogy azon a társadalom vezető egyéniségei mondhatni teljes számban megjelentek. Ott láttuk többek között

gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernőné mellett báró Waldbott Frigyesné Mária Alice kir. hercegnőt, dr. Kozma György főispánt és feleségét, Bernáth Aladár alispánt és feleségét, dr. Orbán Kálmán polgármestert és feleségét, Tóth Dezső törvényszéki elnököt, Glósz Lajos pénzügyigazgatót, Stépán Sándort, a kir. ügyészség vezetőjét stb.

A gyűlés előtt dr. Kozma Györgyné főispánné rózsacsokorral üdvözölte a grófnét, aki meleg szavakkal mondott köszönetet a megjelentek nevében hozzá intézett üdvözlésért.

A meghatottság szavaival nyitotta meg a gyűlést a grófné, mondván, hogy különös örömmel szolgál az a páratlan érdeklődés, mely a gyűlés iránt megnyilvánult, s amely biztosítéka annak, hogy a nehéz sorsba jutott népkönyha további fejlődése biztosítva lesz. Erre pedig különösen szükség van, mert az utóbbi években a népkönyha bevételei állandóan csökkentek.

— Valamennyiök szívébe szeretném táviratozni annak a szörnyű nyomornak S. O. S. jeleit, amelyet al-

kalmam van tapasztalni, — mondotta a grófné, — majd az ifju generációhoz intézte szavait, melyet arra kért, hogy ha lehet, még a régiéknél is lelkesebb készséggel igyekezzék az egyesület nemes céljait megvalósítani.

Ezután Szeszler Ödön ny. min. osztálytanácsos számolt be az 1933. évi sorsjáték eredményéről, felolvasta az adakozók névsorát, akiknek a gyűlés a grófné javaslatára hálás köszönetét nyilvánította.

Mattyasovszky Kálmán tb. vm. főjegyző a február hóban dr. leveldi Kozma Györgyné főispánné kezdeményezésére és irányítása mellett megrendezett megyebál részletes elszámolását ismertette, melyből kitént, hogy a megyebál épen a legkritikusabb időkből biztosította a népkönyha zavartalan működését, annak részére 1800 P tiszta jövedelmet biztosítván.

Dr. Nagy Béláné elnököt ezután nagyszabású és mindenre kiterjedő előadásban számolt be a népkönyha 1933. évi, továbbá 1934. évi első öt hónapjának bevételeiről és kiadásairól, részletesen felsorolta a nemes adakozókra vonatkozó adatokat, ismertette a népkönyhán adott ünnepi ebédeket, továbbá azokat a válságos idöket, melyeken Bernáth Aladár volt helyettes főispán és dr. Kozma György főispán az inséges alapból történt segélyezései mentették át az egyesületet.

A gyűlésen megjelentek percekig tartó meleg ünneplésben részesítették a grófnét, aki szerényen háriította el magától a szeretet megragadó megnyilatkozásait.

— Nekünk, akiknek a sors nevet és anyagi alapot juttatott, nem érdemünk a munka, a szegények istápolása, hanem kötelességteljesítés és engem mindig ez a szempont vezérelt egész életemben.

— De ha már érdeméről beszélünk, — mondotta a grófné, — akkor nem szabad elfeledkeznünk az egyesület két nagy halottjáról, özv. Juhász Jenőné és Dókus Ernő felsőházi tagról, akik oly megértő segítő társaim voltak a munkában.

Dr. Kozma György főispán szólalt fel ezután.

— Azért jöttem ide, hogy a magam részéről is felkérjem a nagyközönséget a népkönyha támogatására, de a megnyilvánult nagy lelkesedés, mely egyuttal hódoló tüntetés a grófné mellett, ezt feleslegessé teszi. Annak a társadalomnak lelkes felajánkozásában, mely ennyi megértéssel követi nagyasszonyát, már előre biztosítva látom a népkönyha jövőjét, de a magam részéről is kijelentem, hogy mindent, ami szerény erőmből telik, meg fogok tenni a népkönyha érdekében.

A grófné lelkes buzdító szavai után elhatározta a gyűlés, hogy az október hó 8-án tartandó sorsjáték sorsjegyeinek árusítását már most megkezdik a hölgyek közreműködésével, továbbá, hogy a népkönyha javára szeptemberben megrendezik a Mattyasovszky Kálmán tb. vm. főjegyző által javasolt nagyszabású népnepélyt.

Ritűnően sikerült a sárospataki Ref. Énekkar majálisa

Egy külön alaptól az elhalt tagok hozzátartozóinak jelentős segítyt nyújt az egyre fejlődő Énekkar

Mint korábban is jelentettük, a „Sárospataki Ref. Énekkar” majálisa pünkösd második napján este 8 órai kezdettel ment végbe, a ref. elemi iskola szépen feldíszített udvarán. A majálison megjelent az Énekkar régi két vezére és erős pártfogója, Hodossy Béla örökös diszkarvezér és Szathmáry Ferenc igazgató, akik ezáltal is kifejezték szeretetüket és ragaszkodásukat az egyesület iránt.

A presbitérium tagjai közül Rácz István jelent meg, aki sokáig időzött a kedves estélyen. Ezenkívül ott láttuk az Énekkarnak minden igaz barátját, akik munkájáért érdeklődést és megbecsülést mutatnak.

A majális szép erkölcsi sikerén kívül anyagi sikerről is beszámolhatunk, melyet a tagok segélyalapja javára fordított az Énekkar. Agilis és fárad-

hatatlan vezetőjük indítványára ugyanis kimondotta az Énekkar választmányja, hogy ezentúl, az erre létesített alaptól, minden elhalt énekkari tag hozzátartozójának temetési segítyt ad, amely most a kezdetnél 60 pengő. Természetesen az alap növekedése után ez az összeg is emelkedni fog.

A városzerte elismert szinte siker a kitűnő fegyelmességű rendezőség mellett elsősorban az Énekkar vezetőjének, Palumbó Béla ref. el. isk. mb. igazgató, karvezérnek az érdeme.

A majálison felülfizettek, illetve jegy megváltást küldtek: Darányi Lajos 2 P. Szathmáry Ferenc 1 P. Sviatkó János 1.40 P. Balogh János ref. harangozó: 50 fill. és Magosányi Istvánné 30 filléért.

Az adományokért ezúton mond halás köszönetet a rendezőség.

Zemplénavármegye nagyközönsége kegyelettel hódolt a hősök emlékének

A világháboruban elesett hősök emlékünnepeit imponáns kegyelettel ülte meg május 27-én Zemplénavármegye hazafias társadalmá. A templomokban ünnepi istentiszteleteket tartottak, amelyeken úgy a polgári, mint a katonai hatóságok teljes számban képviseltették magukat.

Sátoraljaujhely közönsége d. e. fél 12 órakor a Hősök temetőjében rendezett nagyszabású emlékünnepeit, amelyen Józsa Imre felsőkereskedelmi iskolai tanár mondott nagyhatású ünnepi beszédet. Az ünnepély nivóját nagyban emelte az Ipartestületi Dalárda sikeres közreműködése. Az ünnepségen dr. leveldi Kozma Györgyné, Bernáth Aladárné és dr. Szentgyörgyi Zoltánné a Mansz képviselőtében virágcsokrot helyeztek el.

Sárospatakon a ref. főiskola hősi emléktáblája előtt a főiskolai ifjuság rendezte meg hagyományosan szép ünnepségét a város társadalmának részvételével. Utána az Ipartestület székháza elé vonult a közönség. Itt a hősi halált halt iparosok megkoszorozott emléktáblája előtt fél 12 órakor kezdődött az ünnepély, amelyen Reskó János gk. tanító mondott emelkedett szellemű ünnepi beszédet.

Az Iparos Dalárda énekszámain kívül szavaltatok gazdagították a gondosan összeállított műsort.

Utolsó napok!

A M. Kir. Jótékonycélu Államsorsjáték

HUZÁSÁT

már

JUNIUS 6-án megtartják.

Még nem késett el,
még vehet sorsjegyet!

Kapható minden bank, sorsjegy és főarúsítónál, valamint az összes dohánytőzsdékben.

Egész P — 3 Fél P 1.50

Ragadja meg a szerencsét!

A „ZEMPLÉN” EREDETI TÁRCÁJA

Rákóczi emlékezete

Irta: dr. Székely Albert

Az 1935-iki esztendő Rákóczi esztendeje lesz, fel kell ébresztenünk a mi és az egész világ lelkiismeretét. Zemplén valamikor vezérvármegye volt, legyen az ezuttal is. Köztiszteltetben álló alispánunk és főispánunk vegye kezébe ezt a szent ügyet és kezdeményezze, hogy országzerte rendezzenek Rákóczi ünnepeket. Már régen, még jóval a háboru előtt elhatároztuk, hogy Rákóczi és Kossuthnak szobrát fogunk állítani, a majdan újjáépítendő vármegyéhez állított. Az újjáépítés sajnós a remek tervek dacára elmaradt, de Kossuth szobrát felállítottuk, Rákóczié azonban még adósai vagyunk. A város és a vármegye minden lakosa fogjon össze a nagy Rákóczi szellemében s emeljen neki szobrát itt Sátoraljaujhelyben, a szomorú trianoni határon és örökítse meg emléktáblákkal mindazon helyeket, amelyek az ő nagy nevéhez fűződnek. Minden sajtó sebére

a nemzetnek — mondotta Kossuth — gyógyító balsam volt az ő áldott keze. Van egy jelképünk az ő korából, egy emlékérem, az ércbeöntött ékesszólás maga. Három vallás papjai együtt élesztik a közös oltár tűzét. „Tápláljuk, hogy élésszük”, ez a jelgége, ezt hirdette már a 18-ik században Rákóczi szelleme, hogy a hazafiság oltára közös minden magyar embernek, bármilyen módon imádják Istenét. Vajha ez az ige ma is feloldandó nemzetünket a visszavonás átka alól.*)

Ugy élt, mint egy szent, úgy halt meg, mint egy gyermek, írja róla Mikes Kelemen. Nekünk ő meg nem halt, az ő szelleme örökké élni fog és emlékezetül mondja el minden magyar ember az ő 1703-ban elmondott a szoltárokbá is beillő gyönyörű imáját, melynek végszavai:

„Engedd meg Urunk és Kegyelmes Atyánk! hogy visszafogadván kebledbe népedet, a Te parancsolataidnak utjairól el ne tévedjünk, hanem a Te igazságodat megőrizvén csendességben és békeességben a mi utaink igazgattassanak, ki bennünket

A sátoraljaujhelyi „Hősök napja”-n rendezett gyűjtésben a társadalom imponáns mértékben vett részt. Az utcai urnákban 251 pengő 69 fillér gyűlt össze. A gyűjtést nagy társadalmi adminisztráció hajította végre, melynek lelkes résztvevői közül a következőket sikerült feljegyeznünk.

Asszonyok:

Bernáth Aladárné, Bernáth Béláné, Bernáthné Demjén Márta, vitéz Bernácz Károlyné, Boross Lászlóné, Boross Ilona, Buczy Ákosné, dr. Chudovszky Mórincné, Czékus Istvánné, Czieleszky Kálmánné, Czizy Barnáné, Damjanovich Ágostonné, dr. Domján Elekne, Domján Zoltánné, dr. Ember Jenőné, Fejes Ernőné, dr. Fejes Istvánné, Füzessery Istvánné, Gyarmathy Béláné, Heidrich Zoltánné, dr. Ilykovich Endréné, dr. Jármay Béláné, dr. leveldi Kozma Györgyné, Kaltenbach Rezsőné, Kvaszinger Józsefné, Linberger Istvánné, dr. Madzsar Károlyné, dr. Macsotay Józsefné, dr. Matolay Lászlóné, Matyasovszky Kálmánné, dr. Meczner Tiborné, Mester Dezsőné, Molnay-Müller Károlyné, dr. Nagy Béláné, özv. Nusser Gusztávné, Nusser Ágostonné, dr. Nyomárkay Józsefné, dr. Orbán Kálmánné, Petreczky Jenőné, dr. Pinter Viktorné, özv. Prágay Aurélné, dr. Pihoda Lászlóné, vitéz Rajnay Vilmosné, Szeszlér Ödönné, dr. Szentgyörgyi Zoltánné, özv. Szentgyörgyi Gézáné, dr. Székelyhid Györgyné, Szövényi Sándorné, Vagányi Ferencné, Várjon Jenőné, Véber Károlyné, vitéz Zirczy Józsefné.

Leányok:

Adriányi Magda, Braxatorisz Márta, Dubai Edit, Gedeon Jolán, Kukoly

Olga, Námh Mária, Oláh Ella, Pauliczky Jolán, Páles Margit, Reviczky Irma, Zboray Gabriella.

Gyermekek:

Ember Gyurka, Ember Klárka, Gaál Kitti, Gruber Mária, Kozma Györgyi, Kvaszinger B., Kvaszinger Matyika, Madzsar Pirooska, Madzsar Gyuri, Zirczy Emi.

A szegények ünnepi ebédje Juhász Jenőné emlékére

Néhai Juhász Jenőné emlékének hódolt a sátoraljaujhelyi Népkönyha vezetősége kedden délben a szegényeknek rendezett emlékebédjén.

Az ebédet dr. Nagy Béláné és vitéz dr. Juhász Jenő adták a megboldogult nagyszony halálának évfordulója alkalmából, s azon dr. báró Waldbott Frigyesné Mária Alice kir. hercegnő, gróf Széchenyi Wolkenstein Ernőné, dr. leveldi Kozma Györgyné, Széchenyi Maya grófnő, dr. Orbán Kálmán polgármester és neje s a város még nagyszámu előkelő hölgytagja jelent meg.

Gróf Széchenyi Wolkenstei Ernőné a szegényekhez intézett nagyhatású beszédében néhai Juhász Jenőné emlékéit idézte, kérve a szegényeket arra, hogy ne feledjék el meleg szívű istápolójukat, kinek munkája nélkül a Népkönyha nemes intézménye meg sem alakulhatott volna. A mélyhatású beszéd után több mint 400 szegény izletes és bőséges gulyás és zsemlyéből álló ebédjének kiosztása következett.

A Hegyaljai Hét első napján leleplezik le a sátoraljaujhelyi országzászlót

Dr. Orbán Kálmán polgármester tárgyalásai Budapesten

Hosszabb idő óta huzódott a sátoraljaujhelyi irredenta országzászló ügye, melyet eredetileg a belvárosban, a városi bérházak előtti téren terveztek felállítani. Közben azonban érdekesebb terv merült fel. Elhatározták, hogy az országzászlót a Kopaszahegy kiemelkedő csúcán fogják elhelyezni.

Dr. Orbán Kálmán polgármester gyors intézkedésére az elmúlt hétfőn inséges munkások bevonásával meg is kezdték a hegy tetején az alapozási munkálatokat. Rövid időn belül készen lesz az emlékmű, mely megfelelő alapon egy 6 méter magas kőpiramisból kinyúló 10 méter magas póznából fog állni. A póznán egy 5x2 méteres nemzeti zászlót fog lengetni a Ronyván túlról és tulra fujdogáló szél, hirdelve a magyar élniakarást odaát reménykedő testvéreinknek.

Az országzászlót július hó 1-én, vasárnap avatják fel ünnepélyesen. Itt említjük meg, hogy a város polgármestere néhány nappal ezelőtt Budapestre utazott, hogy a Hegyaljai Hét még hátralévő kérdéseit megtárgyalja a Tesz-szel, a Máv. igazgatóságával, az Ibusz-szal és a Weekend Egyesülettel.

A „Hegyaljai Hét Sátoraljaujhelyben” részére máris biztosították az 50%-os országos vasuti kedvezményt, 66%-os kulturvonatokat és filléres gyorsokat is.

— Hír a Turista Egyletből.

A Magyar Turista Egylet központi igazgatósága, mely eddig a hegyaljai szakosztály közgyűlésének összehívása iránt még nem intézkedhetett, ezért a szakosztálynál közben felmerülő adminisztrációs ügyek elintézésével egyelőre Vilkovszky Kálmánt bízta meg.

(Vége.)

Fényes külsőségek között avatták fel a vámosújfalui Hősi Emlékművet

Az egész vármegye képviselve volt a leleplezési ünnepélyen

Vámosújfalui község a világháborúban 12 derék, becsületes polgárát veszítette el. A 12 hősi halott emlékének méltó megőrkítésére mozgalom indult a községben s a hazafiasan gondolkozó lakosság nehéz áldozatok árán hangyszorgalommal összegyűjtötte azt az összeget, amelyet a hősei emlékeztető hirdető emlékmű költségei igényeltek. A vámosújfalui hősök aranybetűs neveivel díszített emlékmű elkészült s annak leleplezése május 27-én d. u. fél 6 órakor ment végbe pompás ünnepség keretében.

A nemes egyszerűségében is — s talán éppen azért — rendkívül impozáns emlékmű leleplezésére dr. Kozma György főispánnal és Bernáth Aladár alispánnal az élén összehívták a vármegye előkelősége, meghatón szép külsőségek között képviseltette magát a katonaság, de részt vettek az ünnepségen az egyéb polgári hatóságok, ugyszintén a papság és az érdeklődők száza.

Az ünnepély gondosan összeállított műsorát a Himnusszal Benkő György ref. kántor-tanító vezényletével az olaszliszka ref. énekhar nyitotta meg, ami után Varga István Erdődy Elek „Magyar feltámadás”-át szavalta szép sikerrel. Az énekhar következő száma után Szakács Annuska Petőfi „Hősök” c. költeményét szavalta olyan rátermettséggel, amely komoly és értékes tehetségről tett tanubizonyságot. A nagy tetszéssel fogadott és meleg tapssal jutalmazott magyarruhás kislány szavalata után dr. Bessenyei Zénó orszgy. képviselő, képviselőházi alelnök mondotta el gondolatokban gazdag ünnepi beszédét.

Hála és köszönet Vámosújfalui lakosságának, — mondotta többek között dr. Bessenyei Zénó — hogy megalkotta a magyar hősiesség és áldozatkésztség szimbólumát. A magyar katona mindig bátran és vitézül küzdött, de a hazáért nemcsak meghalni, de élni is kell tudni. Tisztában kell lennünk azzal, hogy egy nagy világegés után vagyunk, de ki biztosíthat minket arról, hogy nem állunk-e ismét egy nagy világegés előtt? Éppen ezért össze kell fognunk és nem szabad kicsinyeskedéssel, félekezeti kérdésekkel éket verni a magyarság tömött sorai közé.

Dr. Bessenyei Zénó rendkívül nagyhatású beszéde után Csathó Kálmán ref. lelkész tömeget magával ragadó gyönyörű beszédében méltatta a Hősi szobor jelentőségét, majd megáldotta az emlékművet. Utána Kiss Andor tolcsvai g. kath. esperes, majd Kornitzer Akiba tolcsvai főrabbi áldották meg egyházaik szertartásai szerint a 12 hős emléksobrát.

Ezután a község közszeretnek örvendő agilis főjegyzője, Velker Béla szólt meghatott szavakkal az ünneplő közönséghez, majd a község nevében átvette az emlékművet, ami után Bernáth Aladár alispán a vármegye közönsége nevében megkoszorúja a szobrot. A vármegye koszorúja után gyors egymásutánban kerültek az emlékműre a határőrség, a volt 10. honvéd és a 13. Görgey Artur gyezred, a Vitézi Szék, a csendőrség, a sárospataki Move, Bodrogolási község, a bodrogolási leventék és lövészek, a pataki frontarcosok, a pataki ref. főiskola, a bodrogolási Move, a bodrogolási ref. egyház, a pataki 765 sz. Sztáray cserkészek, az erdőhorvátii és komlóska lövész és

levente egyesületek, a vámosújfalui leventék és végül br. Waldott Kelemen tolcsvai és vámosújfalui nagybirtokos koszorú, majd az énekhar Hiszekegyével véget ért a páratlanul

szép ünnepély.

A nagyvonalú leleplezési ünnepség megrendezésének érdeme Petróczy Lajos járási testnevelési vezetőt illeti. De őszinte elismerést érdemel Velker Béla főjegyző is, aki példás buzgalommal fáradozott azon, hogy az emlékmű mielőbb hirdethesse a község hősi halottainak el nem muló dicsőségét. Ebben a munkában önzetlen segítői voltak a főjegyzőnek Szakács György és áldozatkész családja.

Sárospatak képtelen, az állam és a megye pedig nem nyújthat segítséget a tizöles út kiépítéséhez

Dr. Kozma György főispán az építés egyetlen lehetőségéről

A Sárospatak-alsóhatári gazdaközönségnek régi sérelme az u. n. tizöles út, amely egy egész tanyavilágot köt össze Sárospatakkal.

A gazdatársadalom évek óta mindent elkövet, hogy a különösen őszi és tavaszi időben közlekedésre alkalmatlan utat kiépíttesse, illetve annak használhatóságát biztosítsa. A tizöles út ügyében már többször küldött írás is járt illetékeseknél, a mostoha viszonyok azonban lehetetlenné tették a fontos ut kiépítését.

Dr. Kozma György főispán, aki a gazdasérelmek orvoslására is nagy súlyt helyez, május 27-én személyesen is megtekintette a tizöles utat. A szemle során a főispán megál-

pitotta, hogy az ut kiépítéséhez szükséges mintegy 250 ezer pengő Sárospatak képtelen rendelkezésre bocsájtani, viszont a mai viszonyok között egy esetleges állami, vagy megyei hozzájárulásról sem lehet szó. Az utépítés erőltetett keresztülvitele azt eredményezné, hogy Sárospatak amugy is magas pótdója a kibíratatlanságig emelkedne. Figyelembe véve azonban az ut rendkívüli fontosságát, a főispán kilátásba helyezte, hogy amennyiben inségmunkákra pénz áll majd rendelkezésre, intézkedni fog, hogy a tizöles ut építési munkálatait megfelelő részletekben az inségalap terhére megkezdjék.

Megalakult

a sátoraljaujhelyi idegenforgalmi lakás-bizottság

A német vendégek tavalyi ittjárta-kor tapasztalhattuk, mennyire fontos kérdés idegenforgalmi szempontokból az idegeneknek megfelelő lakással való ellátása. Minthogy pedig ez évben rendkívüli idegenforgalomra van kilátás, a kellő számú és megfelelő lakás biztosítása, valamint az ezzel kapcsolatban teendő ellátására június hó 1-én délután a városházán megalakult az idegenforgalmi lakásbizottság.

A bizottság elnöke dr. Orbán Kálmán polgármester, h. elnöke Kuharik Gy. Kálmán, előadója Láncki Aladár,

tagjai pedig névsor szerint: Balogh Gyuláné, Bettelheim Sándorné, Boross Ica, dr. Chudovszky Mórinné, Damjanovich Agostonné, Deák Andorné, dr. Davidovics Jenőné, dr. Haas Bertalané, dr. Oláh Istvánné, Polányi Lajosné, Reviczky Irma és dr. Szent-Györgyi Zoltánné lettek.

A város agilis és fáradhatatlan vezető női tényezőinek az idegenforgalmi munkába való bekapcsolódása biztosítéka annak, hogy ez évben zavartalanul sikeres lesz idegen vendégeink elhelyezése.

A sárospataki róm. kat. polgári leányiskola fiukat és leányokat együttesen oktató iskolává alakul át

Az iskolafenntartással járó anyagi nehézségek arra indították a sárospataki róm. kat. egyházközséget, hogy az általa fenntartott polgári leányiskolát koedukációs iskolává fejlessze ki. Ez az elhatározás azon iskolázató szülők régi óhajával is találkozott, akik fiaikat nem tudományos pályára akarják előkészíteni, hanem meg akarják adni nekik azt a szélesebb szellemi látókört, s azokat az ismereteket, amelyekre éppen a mai élet fokozott nehézségei közepette mindinkább rászorulnak. Az anyagi gondok okozta intézkedés ilyenformán egyúttal a közszükségletet is kielégíti.

A fiúk és leányok együttes oktatására az iskola az engedélyt a vallás és közoktatásügyi minisztertől e napokban kapta meg. Ennek értelmében a jövő 1934/35. tanévre az I. és II. osztályba vesznek fel fiukat, a következő két tanévben pedig már a III. és IV. osztály is megnyílik a fiúk előtt.

Az iskolának ez az átalakulása meg fogja egyúttal oldani az iskola elhelyezésének régóta vajdó kérdését is. A polgári leányiskola sok évi fennállása dacára sem tudott a mostoha viszonyok folytán eddig önnálló hajlékhoz jutni s kénytelen volt a róm. kat. elemi iskolák helyiségeit használni délelőtt-délutáni váltakozó rend szerint. Ez az állapot most már csak egy évig fog tartani, mert az 1935/36. tanévre az egyházközség a polgári iskolát a tulajdonát képező u. n. Vay-házban óhajta elhelyezni, amelyet eredetileg is iskolai célokra vettek meg.

Reméljük, hogy Sárospatak ez a nélkülözhetetlen kulturintézménye új alakjában és önálló hajlékában fokozottabb mértékben be fogja tudni tölteni nemes hivatását s megtalálja azokat a kereteket, amelyeket az utolsó évek gazdasági válságában szinte hősies önmegtagadással nélkülözni volt kénytelen.

HA
FA'RADT,
KIMERÜLT...

DÖRZSÖLJE BE MAGÁT

DIANA

SÓSBORSZESSZEL

FELÜDITI, FELFRISSITI!

Elitették a „Hug Ivri” tagjait

Az alapszabály nélkül működő cionisták nem nyugodtak meg az ítéletben

Megirta a Zemplén, hogy a sátoraljaujhelyi rendőrség a közelmúltban egy cionista egyesületet leplezett le, melynek tagjai ellen megindult az eljárás.

A „Hug Ivri” (héber kör) 9 tagját most vontá felelősségre a rendőri büntetőbíró. Miután kétségtelenül beigazolást nyert, hogy a terheltek tagjai voltak az alapszabály nélkül működő cionista együletnek, valamennyiüket 10—10 napi elzárással helyettesíthető 20—20 pengő pénzbüntetésre ítélték.

A „Hug Ivri” tagjai felebbeztek a rendőri büntetőbíró ítélete ellen.

A Zemplénvármegyei Tanító-egyesület nagyszabású hangversenye

A Zemplénvármegyei Ait. Tanító-egyesület a június hó 4-én Sátoraljaujhelyben tartandó egyesületi közgyűléssel kapcsolatban, a rk. Olvasókör termében d. u. 5 órai kezdettel hangversenyt rendez, a következő műsorral:

1. Üdvözlő beszéd: Elmondja Horváthy László egyes. elnök.
 2. Hazafias költemény: Szavalja Gosztanyi Ella áll. tanítónő.
 3. Vonós négyes: Előadja Dóczy Margit, Várhelyi Ilona, Darvas János és Villányi Béla tanítók.
 4. Magyar nóták: Mecner Tiborné Horváthy László, B. Tóth István, Énekli Gosztanyi Ella, Zongorán kíséri Géresy László.
 5. Versek. Irtá és előadja Ujházy Irén óvónő.
 6. Wéber. Liszt. 1. Rondeau Brillant. 2. La Campanella. Moseles, Zongorán játsza Géresy László tanító.
 7. Ágnes Életkép egy felvonásban. Irtá Horváthy László. Szereplők: Schmidl Elvira, Schmidl Ica, Mikulka Mihály, Ungváry Gyula és Hoder-márszky Tihamér tanítók.
 8. Magyar nóták. Férfi négyes. Éneklik Ungváry Gyula, Balogh Ambrus, Bobik András, Rónai Gyula.
 9. Kéler Béla: Alföldi bucsuhangok, játsza a sátoraljaujhelyi Kamarazene Társaság.
- A hangversenyre való belépés ingyenes.

HIREK

— **Payer Ferenc püspöki helynök szabadsága.** Payer Ferenc püspöki helynök május 29-től kezdve három havi szabadságát vette igénybe. Mint értesülünk, szabadságának egy részét Ausztriában fejezte el. Payer Ferencet távollétében a püspöki helynöki teendőket báró Vécsey Aurél c. kanonok helyettesíti.

— **Tóth Dezső törvényszéki elnök magas kitüntetése.** A Kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére Tóth Dezső sátoraljaujhelyi törvényszéki elnököt a királyi ítélőbírák és ügyészek részére megállapított III. fizetési csoportba kinevezte. A kitüntetésszámba menő kinevezés, amely a kuriai tanácselnökkel egyenrangot ad a sátoraljaujhelyi törvényszék nagytudású és kiváló elnökének, osztatlan örömet kelt.

— **Esküvő.** Dr. Kabina Géza, a sátoraljaujhelyi kir. járásbíró vezette és neje született udvardi Kossuth Izabella leányát Kossuth Izabellát június 5-én déli 12 órakor vezeti oltárhoz a sátoraljaujhelyi róm. kath. templomban Kretovich Kálmán és neje született mentshelyi Sándor Julianna fia, dr. Kretovich Kálmán sátoraljaujhelyi m. kir. főorvos.

— **Eljegyzés.** Ippi bideskuthy Vadász Dezső m. kir. honvédszázados eljegyezte adorjánházi Molnár Erzsikét, Molnár Adorján m. kir. honvédelezredes leányát.

— **Szolgálati beosztások a vármegyénél.** A vármegye főispánja az alispán meghallgatásával augusztus 1-i hatállyal dr. Pauliczky István szolgabíró, tb. főszolgabíró a sárospataki járási főszolgabírói hivatalból vármegyei aljegyzői szolgálatra az alispáni hivatalba, Keresztessy Gyula vármegyei aljegyzőt, tb. vármegyei másodfőjegyzőt pedig az alispáni hivatalból szolgabírói szolgálatra a sárospataki járási főszolgabírói hivatalhoz helyezte át.

— **Vőlegénye miatt a halálba.** Szerdán délután Tokajban megrendült öngyilkosság történt. — Barte Ilona 18 éves leány a Tisza kistokaji oldalán a folyóba vetette magát és elmerült. A szerencsétlen leány holttestét csütörtökön hosszas keresés után kifogták. A nyomozás megállapította, hogy Barte Ilona végezetett szerelmi bánatában követte el. A fiatal leány ugyanis menyasszonya volt Illési Sándor 21 éves tarcali villanyszerelőnek, aki pár nappal ezelőtt öngyilkossági szándékából borotvával elvágta a nyakát. A villanyszerelőt az orvosok megmentették az életnek, elkéseredett menyasszonya pedig a halálba menekült.

— **A Nemzeti Radikális Párt** Sárospatakra június 3-ra hatóságilag engedélyezett gyűlését a párt intézősége bizonytalan időre elhalasztotta.

— **Tornavizsga.** A sátoraljaujhelyi állami elemi iskola június hó 5-én, kedden d. u. 4 órai kezdettel rendezte meg ünnepélyes tornavizsgáját a sporttelepen.

— **Önképzőköri előadás a polgári leányiskolában.** A sátoraljaujhelyi állami polgári leányiskola Zrinyi Ilona önképzőkörre május 26-án délután tartotta ünnepélyes zárógyűlését, amely a legnagyobb siker jegyében ment végbe. Műsorra került többek között a „Szent tűz” című háromfelvonásos ifjúsági színmű, melynek szereplői valamennyien tudásuk legjavát adták. Az első és második felvonás között Buzinkay Kató IV. o. tanuló zongorajátéka, a következő felvonás közben pedig az intézet énekkara aratólt szép sikert. Sok tapsot kapott Frank E. IV. o. t. zongoraszáma. Szerdahelyi (Spisovszky) J. IV. o. t., önképzőköri titkár ügyes üdvözlő beszédében pedig a beérkezett pályamunkákról számolt be. A Kiss Gábor igazgató szakavatott és körültekintő vezetése alatt működő intézet önképzőkörre a legszébb eredménnyel zárta le a folyó iskolaévet.

— **A gazdasági egyesület borkiállításán résztvenni óhajtó bortermelőket és kereskedőket** június 8-án, pénteken d. e. 10 órára fontos megbeszélésre meghívja az egyesület elnöksége.

— **Be kell jelenteni a régi rendszámú gépjárműveket.** A belügyminiszter a napokban rendeletet adott ki, melyben az 1933. évben bármi okból meg nem vizsgált s a még ma is régi rendszámmal bíró gépjárművek haladéktalan bejelentéséről intézkedik. E szerint mindazon gépjárműveket, (pótkocsis gépjárműveket is) amelyek akár üzemi képesek, akár nem, a m. kir. rendőrség budapesti főkapitányánál legkésőbb 1934 június 15-ig írásban be kell jelenteni. A bejelentés levelezőlapokon történik s a szükséges levelezőlapokat a helybeli rendőrkapitányság, illetve a községi előjáróságok díjtalanul bocsájtják az érdekeltek rendelkezésére. A bejelentés költségmentes.

— **Közszemlén az ujhelyi képviselőválasztók névjegyzéke.** Az 1934. évre érvényes országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének alapul vételével elkészült a törvényhatósági választók névjegyzéke. A névjegyzék, valamint a névjegyzékből töröltek jegyzéke a város háza iktató hivatalában f. évi június hó 1-től június hó 15-ig közszemlélésre van kitéve. A sátoraljaujhelyi választók a hivatalos órák alatt a névjegyzékbe betekinhetnek s a fenti határidőig Zemplénavármegye igazoló választmányához címezve a törölés ellen, vagy a jogosulatlan felvétel miatt felszólalással élhetnek. A felszólalás a polgármesteri hivatalban nyújtandó be.

— **Bajnoki céllövőverseny Erdőbényén.** A tokaji testnevelési kirendeltség június hó 3-án Erdőbénye-fürdőn járási, polgári és Move levante egyesületi bajnoki céllövőversenyt rendez a következő versenyszámokkal: 1. Járási bajnoki verseny kis puskával, 50 m. távolságra. — Résztvevők: a tokaji járás területén alakult levante, polgári és Move lövészegyesületek igazolt tagjaiból alakult ötös csapatok. 2. Vendégversenyek: a) kis puskával, mint egyéni versenyzők; b) galamblövés élő galambokra. Vendégversenyzők nevezési díjai: kis puskaversenyre töltenyek nélkül 1 P, töltenyekkel 1 P 20 f, galamblövés 3 P, melyben a galambok árai is befoglaltnak.

— **Menetidjkezdvezmények, olcsó utazások.** A magyar királyi Államvasutak Igazgatósága mindenkit érdeklő, nagyon hasznos füzetet adott ki az ország területén élvezhető menetidjkezdvezményekről és az olcsó utazások módjairól. A kitűnően összeállított füzet tartalmazza a sokféle balatoni kedvezményt, a Bécsből Budapestre utazók, a cserévatatok, a cserkészek, a hadirokkantok kedvezményeit, fűrdőszezon a hétfégi, a körutazási, a vásári kedvezményeket, a filléres gyorsvonatok, a kultur-különvonatok, a kiállítások és vásárok, a tanulók és turisták, a társasutazások kedvezményfeltételeit, a különböző alkalmi menetidjkezdvezményeket. Mindenki könnyen megtalálhatja ebben az ügyes kis füzetben a kívánt adatokat, mert világos, tiszta a beosztása és tipografiai, nyomdai szempontból is ügyeltek rá, hogy könnyedén és gyorsan áttekinthető legyen.

— **Elitették a tolvaj Hudákokot.** Mint lapunk más helyén megírtuk, a sárospataki csendőrség lopás büntette miatt letartóztatta Hudák József sárospataki favágót, aki május 20-án szabadult az ujhelyi törvényszék fogházából. Hudákokot szombat délelőtt vonta felelősségre dr. Lakatos Dezső törvényszéki egyesbíró, aki a megrögzött bűnözőt három rendbeli lopás büntetéért jogerősen 9 havi börtönrre ítélte.

— **Házi lövészverseny Tarcalon.** A tarcali Polgári Lövész Egyesület Gedeon Mihály elnök agilis vezetése mellett Urnapián jólsikerült házi lövészversenyt rendezett tagjai, vendégei és hölgyek részére. A togok versenyén Kurucz János (Tarcal) 48 egységgel első helyezést nyert, míg a vendégverseny első helyezettje Gruber János (Bodrogkeresztúr) lett 46 egységgel. A hölgyversenyben Réthy Babci biztosította magának az elsőséget 26 egységgel. A verseny után bankett és tánc következett.

— **Elitették a ricsesi vásár tolvajait.** A március 26-iki ricsesi vásár résztvevői között nagy páni-kozt okozott az a sorozatos zsebtolvajlás, melynek tettesei a tolongásban több vásáros pénztárcáját és egyéb értéktárgyait vitték magukkal. A csendőrség rövidesen kézre kerítette a tolvajokat özv. Halász Józsefné, özv. Hegedűs Andrásné, özv. Helmecci Józsefné és Helmecci Lajos mándoki, illetve tiszamogyorósi lakosok személyében. A tolvaj társaság büntünyét kedden tárgyalta az ujhelyi kir. törvényszék Köröskényi tanácsa, amely az első, második és harmadrendű vádlottakat lopás büntette miatt 7-7 havi börtönrre, Helmecci Lajost pedig orgazdaság vétéséért 1 heti fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

— **A moderna gyermek** már nem lovat, hanem autót kíván. Autója lehet még önnök is, ha részt vesz a 62. Jótékony célú M. Kir. Államsorsjátékon. — Kis szerencsével 40.000.— ar. pengőt nyerhet, ezenkívül 17.000 különböző nyeremény, melyeket mind készpénzben fizetnek ki. Ha nem nyer, akkor vigasztalhatja a tudat, hogy a nyomorgókon segített. Huzás már június 6-án.

— **Megnyílt a tokaji strandfürdő.** A 110 kabinnal rendelkező és élszerűen berendezett tokaji strandfürdő június 1-én, pénteken megnyílt.

— **Sárospataki kisdíjakok kirándulása.** A sárospataki ref. elemi iskola növendékei Palumbo Béla mb. igazgató és Szathmáry István tanító vezetésével tanulmányi kirándulást tettek Nyiregyházára és Sóstófürdőre. A gyermekek szakszertű vezetés mellett megtekintették a város nevezetességeit, majd a Sóstó szépségeiben gyönyörködtek. Az iskola igazgatósága ezuton is hálás köszönetét fejezi ki a B. K. G. V. egyesített üzemvezetőségének, azért a megértő támogatásért, amivel a kirándulást lehetővé tette.

— **A „Zemplén” a vármegye legjobb és legelterjedtebb lapja**

— **Valutás büntünyet tárgyal hétfőn a pesti törvényszék Ujhelyben.** A budapesti kir. törvényszék dr. Horváth Géza tanácsa június 4-én kezdi tárgyalni Ujhelyben a Kornfeld Vilmos és társai ellen fizetési eszközökkel üzött visszaélés büntette miatt indított büntünyet. A hirhedt valutaügy hosszú időre nyulik vissza, de Kornfeldet betegsége miatt eddig nem lehetett felelősségre vonni.

— **Évszázadok óta** használják az orvosi gyakorlatban gyógyszer gyanánt az alkoholt, a mentholt, az aethyl-acetatot. Ezek a főbb hatóanyagai a valódi Diana sósborszesznek is.

— **SZERKESZTŐI ÜZENETEK**

Wosnyák Gyula, Tolcsva. Előfizetésre 1934. július 31-én jár le.

Róm. kath. lelkész Saujhely. A Kath. Legényegylet célkitűzéseit ismertető cikket csak jövő számunkban közöljük.

Villanyszereléseket

Részletre is megegyezhet!

mélyen leszállított áron csak

Sztruhala Sándor

spataki villanyszerelési vállalatánál készíttessen.

Telefon 17. sz.

Amatőr fényképfelvételeit 4—6 óra alatt

legszebben és leggyorsabban készíti

SZABÓ PÁL fotólaboratóriuma!

Nagyításokat 1—2 óra alatt készíti! Márkás és olcsó fényképezőgépet (felár nélkül) részletfizetésre!

Herr
hatal

Edd

Megírta
kak közsé
György f
bocsátott
gével nagy
meg dr. T
gántanár,
régészeti
zetése al
indultak
igen jelen
amennyibe
nyomára
nyai a M
feltárt tele
megközelít
A sírok
körüli br
és a meg
kifejlett fa
detü nép
Számos cs
találtak m
arccal kele
a népek
sága volt
szempontj
és aranyé
egy siro
is, mely a

Balzsar

N
a l á b
egés

Dagadt b
lábak telj
vélemény
termet g
tehet leg
elegendő
dekagram
feloldani.
áztatja lá
megkönn
első fűrd
égető érz
radság é
megszűn
A legmal
ményedé
volítható
egy helyb

a legcsok
kiadós cs

NYA

ju
sá

Több

Hernádkak község határában is hatalmas őskori telepet fedeztek fel

Eddig hatvan 3000 évesnél régebbi sir került napvilágra
A főispán és az alispán az ásatásoknál

Megírta a Zemplén, hogy Hernádkak község határában a dr. Kozma György főispán által rendelkezésre bocsátott inséges közmunka segítségével nagyszabású ásatások indultak meg dr. Tompa Ferenc egyetemi magántanár, a Magyar Nemzeti Múzeum régészeti osztálya kiküldöttjének vezetésével. Az ásatások nagy erővel folytatódtak meg és már az első napok igen jelentős eredményeket hoztak, amennyiben egy olyan őskori telep nyomára bukkantak, melynek arányai a Megyaszó község határában feltárt telep arányait már eddig is megközelítik.

A sírok a Krisztus előtti 1200 év körüli bronzkorszakból származnak és a megállapítások szerint a mai kifejtett falusi kultúrát élő trák eredetű nép temetkezési helyét jelzik. Számos csontvázat kitűnő állapotban találtak meg és pedig a legtöbbet arccal keletnek fordítva, ami ennek a népnek különös temetkezési sajátossága volt. A tudományos kutatás szempontjából nagyjelentőségű rész és aranyékszer leleteket is találtak egyes sírokban, sőt olyan gyöngyöt is, mely arra is enged következtetni,

**Balzsamos, oxigénes fürdővel
NÉGY NAP ALATT
a lábak visszanyerik szép,
egészséges formájukat!**

Dagadt bokák, elferdült és kinosan járó lábak teljesen lerontják azt a kedvező véleményt, amelyet egy kedves arc és jó természet gyakorolnak. Minden nő szert tehet szép bokákra és lábakra, mert elegendő egy labor melegvizben néhány dekagramm valódi RÓKUS LÁBSÓT feloldani. Ebben a balzsamos lábvizben áztatja lábait vagy tíz percig. Azonnali megkönnyebbülés áll be, mert már az első fürdő után a fájdalmak, a lábak égető érzései, nyilalásai elmúlnak, a lábradság és ólomnehéz járás egycsapásra megszűnik; a bokák duzzadása lelohad. A legmakacsabb tyukszemek és bőrkeményedések megpuhulnak, kézzel eltávolíthatók. Nem szorít a cipő, állhat egyhelyben, vagy gyalogolhat órákig

a legcélszerűbb fáradtságérzet nélkül. Egy kiadós csomag SZT. RÓKUS SÓ már 70 fillérért beszerezhető.

hogy ennek a népnek tengerparttal is volt kereskedelmi összeköttetése.

Az ásatásokat hétfőn délután Kozma György dr. főispán, Bernáth Aladár alispán és dr. Meczner Tibor vármegyei főlevéltáros a helyszínen meg-

tekintették, ahol dr. Tompa Ferenc szívélyes és szakszerű magyarázataiból örömmel vették tudomásul, hogy Zemplénvármegye ezekkel az ásatásokkal kapcsolatban újból a tudományos világ országos érdeklődésének központjába került, amennyiben a leletek különös gazdagsága mellett az ott feltárt sírokban az illír kultúra maradványai is feltalálhatók voltak, ami azt bizonyítja, hogy ezen a helyen két kultúr-kor érintkezett, amiből fontos tudományos következtetések vonhatók le.

Az ásatások még folyamatban van-

nak. Az őskori telep arányai olyan nagyok, hogy még több száz sír feltárására lehet kilátás.

Meg kell említenünk, hogy az ásatások körül tevékeny segítséget nyújtottak Hegedeős László ref. lelkész, Horváth Imre ref. tanító, Hankó Zoltán megyaszói ref. tanító (aki a megyaszói ásatásoknál is igen lelkes és hasznos szerepet töltött be), valamint segítségére volt a kutatóknak Juhász Pál gesztelyi körjegyző is.

Az ásatásokat június hó 25-én Megyaszó község határában fogják folytatni.

MEGNYILT!

Lőw Márton modern kölcsönkönyvtára!

Minden új könyv kikölcsönözhető!

Könyvek, napilapok, folyóiratok kaphatók és előfizethetők!

Fotócikkek eladása és kidolgozása!

MEGNYILT!

Igen nivósnak ígérkezik a MANSz tarkaestéje

Megirtuk, hogy a leveldi dr. Kozma Györgyné védnöksége alatt álló sátoraljaujhelyi MANSz csoport június 9-én este fél 9 órai kezdettel a Városi Vigadó kerthelyiségében változatos és igen érdekes tarkaestét rendez.

A szokatlanul nagy érdeklődéssel várt est műsora a következő:

Konferál: Nusser Ágostonné. — 1. „Saklók“ szalonzenekara. 2. Kitta Erzsébet műdalokat énekel. Zongorán kíséri Kracson János. 3. „Zenei játékos iskola“ növendékeinek bemutatója. Szereplők: Kozma Györgyike, Raskó Mariann, Frank Ákos, Spirovsky Eszter, Karabélyos Évi, Csipék Bibi, Kérészi Tubi, Lescsinszky Gera. Betanította: Sipos Jolán. 4.

Villányi Andor: **Attak.** Szereplők: Az asszony: Matyasovszky Kálmánné. A hadnagy: dr. Pintér Viktor. Az ezredes: ifj. dr. Oláh István. 5. **Simkó** András magyar nótákat énekel. Zongorán kíséri Kracson János. 6. Feleky László: **Tettének oka ismeretlen.** Szereplők: Csipkay: Eperjessy Zoltán. Trepák: ifj. dr. Oláh István. Vezérigazgató: Zboray Ferenc. Manci: Zboray Gabi. Háziasszony: Weber Károlyné. Hentes: Ligeti László. — A kötelezőleg megváltandó műsor ára 60 fillér.

A rendezőség külön meghívókat nem bocsát ki, hanem ezton hívja meg szeretettel a város társadalmát.

Csak most szabadult a börtönből, máris lopott Hudák József a notórius sárospataki tolvaj

A sárospataki csendőrségre a napokban több feljelentés érkezett, amelyek lopásokról és besurranó tolvajlásokról szóltak. A feljelentések szerint ismeretlen tettes egy óvatlan pillanatban különböző ruha és fehérneműeket emelt el a feljelentők lakásából, majd észrevétlenül tovább állt.

A csendőrség a rejtélyes lopások ügyében erőlyes nyomozást indított s ennek eredményeként Hudák József rovtomultu volt favágó személyében előállította a lopások tettesét. Hudák, aki ugyancsak lopásért csak a napokban töltötte ki 8 hónapos börtönbüntetését, némi tagadás után

beismerte a lopásokat és megnevezte orgazdáit, akiknek a lopott holmik egy részét pár fillérért eladta.

A megrögzött tolvajt a csendőrség őrizetbe vette, majd a sátoraljaujhelyi kir. ügyészség fogházába szállította. Hudák József ellen lopás bűntette miatt indult meg az eljárás, de megindult az eljárás azok ellen is, akik a lopott ruhaneműeket potom pénzért megvásárolták.

— **Filléres gyors Sátoraljaujhelyből—Egerbe.** A Máv. június 10, vasárnap, 500 utas esetén filléres gyorsvonatot indít Sátoraljaujhelyből—Egerbe. Indulás reggel 5-kor, visszaérkezés este 10-kor. A menetértéjegyek ára: 3 P 50 f. — Jegyek kaphatók a Menetjegyirodában. Kivánatos, hogy e tanulságos kiránduláson minél számosabban vegyenek részt. Ily kedvező alkalom nem egyhamar lesz.

A Pártból Pártelnök változás

a sátoraljaujhelyi szervezetnél

A Nemzeti Egység Pártja sátoraljaujhelyi alelnökeit és választmányi tagjait dr. Kozma György vármegyei pártelnök május 29-én délelőtti értekezletre hívta össze, melynek egyik tárgya a lemondott elnök bucsuztatása és az új elnök tisztségének átvétele volt. Az értekezletet dr. Kozma György vármegyei elnök nyitotta meg, többek között kijelentvén, hogy dr. Jármy Béla lemondása a párt életében változást nem jelent, mert a lemondott elnök továbbra is tagja marad a vármegyei választmánynak és a jövőben tevékenyen közre fog működni a párt életében, mint a kerületi elnök helyettese. Együttal hála köszönetét nyilvánította egyéves lelkes s igen eredményes munkásságáért.

Dr. Tóth Alajos ügyvéd, az új városi pártelnök, beszédében hangsúlyozta, hogy nehéz feladat előtt áll, mert olyan kiváló és népszerű férfit örököbe lép, mint Jármy Béla, azonban igyekezni fog megtenni mindent, hogy a Vezér politikája a városban megfelelő sullyal érvényesülhessen.

Dr. Jármy Béla mondott ezután köszönetet a párt tagjainak eddigi vele szemben tanúsított lelkes támogatásukért, melyet sohasem fog elfelejteni. Parnói Molnár Béla felszólalása után az értekezlet a város különböző gazdasági és megélhetési problémáival foglalkozott, részletesen megtárgyalva azokat az okokat, amelyek a város állandó visszafejlődését eredményezik és azon lehetőségeket, melyek módokat nyújtanak a pusztulás megakadályozására. A megbeszélés végén dr. Kozma György vármegyei elnök közölte az értekezlettel, hogy

a közeli napokban személyesen fogja a Vezér elé tárnai Sátoraljaujhely város súlyos problémáit.

NYARALJON A TOKAJHEGYALJÁN!

A Tokajhegyaljai Bortermelők Pincészövetkezete

június hó 1-én nyitotta meg
sátoraljaujhelyi üdülőtelepét

Napi teljes és bőséges ellátás, négyszeri étkezéssel 4 P.

Több tagu család megfelelő kedvezményt kap. Jelentkezés és levelezés:

„Üdülő Otthon“ Sátoraljaujhely.

ÉPITSEN

családi házat, gazdasági épületet, Weekend-házat, nyaralót, mellékhelyiséget, közfalakat stb. tűzmentes könnyű építéssel

„HERAKLIT“-lemezzel

gyors építkezés, azonnal lakható. Bővebb felvilágosítást ad Behyna Testvérek Sátoraljaujhely bizományi lerakata

Sátoraljujhely dióhéjban

Irta: **Kontraszty Dezső**
kegyesrendi tanár

I.

A juliusi Hegyaljai Hét nemes előmozdítása végett irtam ezt a cikket, amely röviden, néhány lapon tárgyalja Sátoraljujhely történetét, legfontosabb helyi és környéki nevezetességeit. Azért közlöm előzetesen, hogy az esetleges hozzászólások kapcsán a városról készülő kis füzetben a kellő javítást vagy pótlást megtehessem. Az érdemleges megjegyzéseket köszönettel veszem, s reálgimnáziumi címre kérem.

Sátoraljujhely Zemplénumvármegye székhelye. Az Eperjes-Tokaji hegység déli, alacsonyabb gerincének, a Hegyaljának szélén és a Nagy-Alföld északi határán terül el. Igazi kertváros, amely kialakult vulkánhegyi, fenyves-tölgyes erdősegei, friss, poréknélküli levegője, híres, borai, kristálytisza, egészséges vize, vendégszerető, művelt lakosai, történelmi emlékei, néprajzi érdekességei, meglepő szépségű tájképei miatt üdülésre, szórakozásra és tanulmányozásra egyaránt alkalmas.

I. Történelme. Sátoraljujhely határa már ősidőktől kezdve lakott terület, amit a vármegyei múzeum kőkorszakbeli eszközei bizonyítanak. A honfoglaláskor a krónikás szerint a Sátorhegy és a Bodrogba ömlő Ronyva közötti területen keletkezett Sátoralja nevű helység. Hiteles adatok alapján csak az állapítható meg, hogy Sátoralja Szent István korában meg volt. Ezt a tatárok elpusztították (1241), a visszatérő lakosok a régi helységtől északra új községet alapítottak és Sátoraljujhelynek nevezték. IV. Béla a Sátorhegyen földhányással körülvett, terjedelmes favárat emeltetett, amelyet száz év múlva a Várhegyen épült körösség váltott föl. Ebben az időben a lakosság V. István, Kun László és III. Endre királyainktól megkapja a szabad bíró- és papválasztásnak, a szabad végrendeletnek, heti vásártartásnak és a bodrogfalászatnak jogát. Ily módon mezővárossá alakult, de a XIV. századtól fogva királyi adomány folytán földesuri hatóság alá került (Koriatovich, Pálóczy, Perényi, Allaghy, Trautsohn, Bretzenheim). A XVIII. században megszűnt a földesuri hatóság, a város vármegyéhez került, majd Zemplénumvármegye székhelye lett (1750. a székhely eleinte Zemplén, később Sárospatak volt).

A XIX. században, különösen a vasúthálózat kiépítése után rohamosan kezdett emelkedni, a lakosság száma megháromszorozódott (17.000) és rendezett tanácsú város címet nyert (1899). A világháborúban mint tiszorvosok fontos szerepet töltöttek be. 1919-ben elfoglalták a csehek, de rövid idő múlva a kommunista kormány serege kiverte őket. A trianoni béke a cseheknek adta Zemplénumvármegyének közel háromnegyed részét és Sátoraljujhely egyik állomását. Ennek tulajdonítható, hogy a város hanyatlásnak indult, lakossága 21 ezerről 18.500-ra csökkent. Jelenleg a lakosság csekély német, tót kivételével magyar (18.000). Valásra nézve római katolikus 7.500, görög katolikus 2.900, református 3.000, evangélikus 340, izraelita 4.700.

Birálati megjegyzések. Több helyi történetírónk azt állította, hogy Sátoraljujhely szabad királyi város volt. Ez a tévedés Szirmay Antalnak, Zemplénumvármegye első korrajzírójának közismert művében lévő civitas

regia kifejezés tág értelmezéséből származott. Szabad királyi város latinul civitas libera ac regia. Sátoraljujhely neve a XIII. században villa, falu, a XIV. században civitas regia nostra, civitas regalis, a király birtokában lévő város, vagyis olyan város, amellyel az uralkodók rendelkezhetek és el is adományozhatják. Sátoraljujhely neve a XV. századtól kezdve mindig opidum, mezőváros, 1848-ban rendezett tanácsú mezőváros. 1886 óta nagyközség, 1889 óta rendezett tanácsú város, 1929 óta megyei város. Azonkívül a szabad királyi város első tisztviselője a polgármester volt, Sátoraljujhely élén ellenben nem a polgármester állott, hanem az Árpádok alatt a villicus, falusi előljáró, a XIV.

századtól kezdve a bíró, később a főbíró egészen 1899-ig, midőn megválasztották a város első polgármesterét, Székely Eleket. Ennél fogva Sátoraljujhely sohasem volt szabad királyi város, csak a király birtokában lévő mezőváros, amely körülbelül négyszáz éven át nem tartozott a vármegye hatósága alá.

Egyik zempléni cikkíró szerint Sátoraljujhely már 1498-ban harmincadhely, vámhely volt. A harmincadhely elnevezés onnan eredt, hogy a főközlekedési vonalokon az országból kivitt vagy az országba behozott árucikkek értékének egyharmincad részét le kellett fizetni. Az 1498: 34. törvénycikk említi ugyan Ujhelyt, de mint a trencsényi főharmincadhely fiókhivatalát, A törvénycikkben előforduló Ujhely tehát nem lehet Sátoraljujhely, hanem a Trencséntől délre fekvő Vágújhely. Két századdal később az 1715: 91. törvénycikk felsorolja Tokaj főharmincadhely fiókhivatalait, köztük Bodrog-Ujhelyt,

amely városunk egyik régi neve. Sátoraljujhely tehát csak a XVIII. század elején lett vámhely.

A Magyar Szemle c. folyóiratban Juhász Jenő Sátoraljujhelyt haldokló határszéli városnak nevezte. Elsietett ítélet, túlsötét aggodalom. Sátoraljujhely nem haldokló város, de sulyosabban érintette az általános gazdasági válság, mint az ország többi részét. A városi, vármegyei vezetőségek intézkedései, a helyi egyesületek tevékenysége már megállította a hanyatlást. Meddő dolog volna azonban tétlenül várniunk sorsunk javulását a bizonytalan határidejű revíziótól. E helyett a hatóságok, egyesületek és egyesek dolgozzanak saját körükben fokozottabb mértékben. Csakis a társadalmi, politikai és felekezeti különbségeken felül emelkedő, városi közérdektől vezetett, kitartó munka fogja előkészíteni gazdasági-szellemi életünk haladását és Sátoraljujhely jobb jövőjét!

(Folytatása következik)

KÖZGAZDASÁG

Sztrisoszky Mihály hercegkúti plébános a kisgazdatársadalom aktivitását sürgette

a Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara cikluszáró közgyűlésén

A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara az elmúlt szombaton tartotta a jelenlegi kamarai ciklus utolsó közgyűlését, amelyen különösen kisgazda kamarai tagok vettek részt feltűnően nagy számban.

Tudvalevő ugyanis, hogy a kamarai mandátumok az idén lejárnak s az ősszel megejtik az új kamarai választásokat.

A kamarai közgyűlésen Sztrisoszky Mihály hercegkúti plébános is fel-

szólt, aki a kisgazdatársadalom kamarai működésével foglalkozott. A kisgazdák — mondotta Sztrisoszky Mihály — a multban meglehetősen távollattartották magukat a kamarai működéstől, annál örvendetesebb jelenség, hogy most ilyen nagy számban vonultak fel. A kisgazdáknak rendkívül fontos szerepet kell betölteni a Kamara életében s ezért oda kell hatni, hogy a jelenlegi érdeklődés állandósuljon.

Sulyos károkat okozott a májusvégi fagy a Bodrogközön

A május 15-iki borzalmas erejű jégesőre a vármegye egész területén helyenkint erős, általában azonban szokatlanul hideg idő következett.

A május 28-ra és 30-ra virradó hajnalokon meglepően erős dér ült meg a vetéseket, Tiszakarádon és Cigándon pedig ugyanekkor a mé-

lyebb fekvésű helyeken tetemes károkat okozott a fagy.

A májusvégi fagy Tiszakarádon különösen a burgonyában és a kukoricában okozott érzékeny károkat, Cigándon pedig a burgonyán és tengerin kívül a bab majdnem mindenütt elfagyott.

SPORT

Pünkösdi turista vendégeinkről

A Magyar Turista Egyesület központjának és Diósgyőri Osztályának — legutóbbi lapszámunkban említett — pünkösdi turája 21 résztvevővel, az előzetes terv szerint, minden zökkenő nélkül folyt le; sőt a nehéz, de turista szempontból szép két nap folyamán olyan meleg turista barátságok szövődtek, hogy a turát rendező kis ujhelyi csoport a létrejött barátságunk hegyvidékünk érdekében való kimélyítése végett holnap — egy bükki tura keretében meg fogja látogatni a M. T. E. Diósgyőri Osztályát. A tura idegen résztvevői különben — akik közt képví-

selve voltak a diósgyőri és miskolci turisták és kettő fővárosi egyesület, társadalmi osztályok szerint pedig a gyári munkások és előkelő urak egyaránt — távozásukkor a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak arról az elbánásról, amelyet az ujhelyi Magyar Király szálló, a Károlyi uradalom és Pálháza népe, valamint Csoók Árpád pálházai főjegyző részéről élveztek, — mondván, ide eljövünk máskor is, itt érdemes és lehet turista életet élni. (A vélekedés sulyát bizonyára emeli annak felemlítése, hogy mindvégig fizető vendégek voltak.) (—s)

A SAC utolsó előtti harca a harmadik helyért

(B. S.) Május 27-én játszották le a „Hősök serlege” döntő mérkőzését, melyen a Levente csapata nagy

meglepetésre a SAC-ot meghosszabbított játékidőben 3:1 arányban győzte le. Első két féldő eredménye 1:0,

1:1 volt. A SAC vereségét menti hogy tartalékosan kellett kiállnia, Brezovszky I. sérült, Malomhegyi beteg, Dankay és Urbán pedig a Leventében játszottak.

A SAC szél ellen támad első féldőben, de a gölképtelen csatársora miatt eredményt nem tud elérni, mire Szabados megszerzi a Leventéknek a vezetést. A II. féldőben Báthynak sikerül egyenliteni, de a SAC erős széllel hátra sem tudja maga javára dönteni a mérkőzést. A hosszabbításban sem sikerül a SAC-nak az eredményen változtatni, amikor a hosszabbítás II. féldőjében Geletta 2 góljával megszerzi a Leventéknek a győzelmet. Ezzel a „Hősök serleg” a Leventékké lett.

A mérkőzést Faulhaber (Észak) vezette.

Junius hó 3-án vasárnap d. u. 5 órakor itthon játszta le utolsó előtti bajnoki mérkőzését a SAC az MVSC csapatával. Egyenlő erők közdelme

lesz a mérkőzés, A fáradt SAC a nagy formában levő MVSC-vel csap össze az Északi bajnokság III. helyéért. Tehát mindkét fél szempontjából fontos ez a mérkőzés, melyen a SAC-nak erősen bele kell dűlnie a játékba, hogy a csatateret győztesen hagyhassa el.

A SAC-nál részint fáradt, részint sérült játékosok miatt a csapat összeállítás még bizonytalan.

A mérkőzést keleti kerületi bíró vezeti.

Az SMÁVSC vasárnap a SAC-MVSC mérkőzés előtt a SISE csapatával játszik II. osztályú bajnoki mérkőzést.

Diósmetét, mákospatkó, galuska és turógombóc, rántás, mártás, piskóta, kenyér, keksz és torta

cukorbeteg részére is ártalmatlan, ha szénhidrátmentes lisztből készül.

Ilyen csak EGY van:

TRESFARIN

a cukorbetegek lisztje.

Sátoraljujhelyi képviselő:

Klein Ármín

Széchenyi-téri és Rákóczi-utcai péküzletében beszerezhető.

Nyomdahelyiségünk
Vármegyház II-ik udvar első emelet.